

Preken i Fjellhamar kirke 15. mars 2009

3. s i faste

Kapellan Elisabeth Lund

Har du et godt forbilde? En du ser opp til og gjerne vil ligne?

Er du et godt forbilde for andre, en som går foran som et godt eksempel?

Hvem lar vi egentlig prege oss, og hvordan vil vi være som mennesker?

Hør hva Paulus sier om det.

Det står skrevet i Paulus brev til Efeserne i det 5. Kapittel:

Ha Gud som forbilde, dere som er hans elskede barn.

Lev i kjærlighet, slik som også Kristus elsket oss og gav seg selv for oss som en offergave, et velluktende offer for Gud.

En gang var dere selv mørke, men nå – i Herren – er dere lys.

Lev da som lysets barn!

Lysets frukt er godhet, rettferd og sannhet. Prøv hva som er til glede for Herren! Ta ikke del i mørkets gjerninger, for de er uten frukt, irttesett heller.

Slik lyder Herrens ord.

Vi er Guds elskede barn. Det ble vi i dåpen. Alle vi som er døpt, er del av en stor familie. Så i dag har vi tatt imot Phillip og Lykke i Guds familie. Vi har en felles pappa, som elsker oss høyere og dypere enn vi noen gang kommer til å fatte. En Gud som har elska oss fra før vi ble født, og som vil elske oss i evighet. Vi er barn av Gud.

Ha Gud som forbilde, dere som er hans elskede barn, sier Paulus.

I tillegg til å være Guds barn, er vi alle barn av en mer vanlig mamma og pappa. Noen av oss har, eller har hatt, et godt og nært forhold til foreldrene våre. Og da er det kanskje lett å tenke seg en mamma eller pappa som et godt forbilde.

Andre har hatt fraværende foreldre, på en eller annen måte. Eller foreldre som har vært flinkere til å vise oss hvordan vi iallfall ikke vil være.

Når vi snakker om Gud som pappa, får noen et godt og riktig bilde av hvordan Gud er fordi de har hatt gode foreldre.

Andre må legge bort sitt eget foreldrebilde for å få et riktig bilde av Gud. Kanskje Gud da er mer som en sånn mamma eller pappa du har lengta etter og drømt om å ha?

Gud er en pappa som alltid er der, og som aldri slutter å elske oss. Uansett. Han blir aldri borte fra oss.

Samtidig er Gud en pappa som ikke holder oss fast.

Han elsker oss til frihet. Hvis vi velger å gå bort fra ham, er han en Far som alltid venter. Jesus har fortalt historien om den bortkomne sønnen, som tar med seg arven og reiser fra faren sin. Faren er et bilde på Gud. Sønnen drar ut i verden og sløser bort alt sammen. Han blir lenge borte, men når han kommer skitten og tomhendt tilbake, står faren der med åpne armer og tar ham imot. Han lager til og med en stor fest for å feire at hans elskede sønn har kommet hjem igjen. Sånn er Gud som Far.

Han er et fantastisk forbilde for oss. Tenk på hva den mottagelsen den bortkomne sønnen får, gjør med hans forhold til andre mennesker? Tenk på den erfaringen det er å dumme seg skikkelig ut, å sløse bort alt man har fått av faren sin og komme slukøret tilbake for å tryggle om en jobb på gården, og så bli mottatt som en helt som blir feira og som det jubles over. Jesus sa en annen gang at den som er tilgitt mye, har stor kjærlighet. Når vi lar Gud være vår pappa, og tar imot hans kjærlighet og tilgivelse, har vi mye å gi til andre.

Mange av oss er ikke bare barn av noen. Vi er også foreldre til noen. Og vi er kanskje opptatt av at barna våre skal få gode liv, og bli bra folk. Vi vil at de skal skikke seg godt, at de skal velge det gode.

Vi prøver å lære dem noe om hva som er bra og ikke bra, om hva som er lurt og ikke lurt her i livet. Og så vet vi veldig godt at de antagelig ikke kommer til å gjøre som vi sier, men som vi gjør. Det er det livet vi lever selv som forteller dem hvordan de skal leve. Det er det vi gjør som gir dem et eksempel på hvordan forskjellige situasjoner kan takles, hvordan problemer kan løses og hvordan gleder kan feires. Hvordan livet kan leves.

Hvis jeg sier til døtrene mine at de må sitte ved bordet til alle har spist ferdig, kan jeg kanskje lykkes i å få det til en gang. Men hvis jeg hele tiden spretter opp og ned selv, og aldri finner roen ved bordet, blir det veldig vanskelig for dem å lære det. Kanskje umulig. Jeg må vise meg som et godt forbilde.

Eller hvis jeg er veldig konsekvent på at de må la gjestene få forsyne seg først, og jeg selv dytter gjestene bort og grabber til meg.

Eller at jeg nesten tvinger barna mine til å si unnskyld når de har gjort noe vondt mot andre, og selv aldri vil innrømme at jeg har gjort noe dumt.

Eller sier at de må hjelpe de som trenger hjelp, og jeg selv alltid bare vil passe på at det går bra med meg.

Eller at jeg sier at de må sørge for at alle barna får være med på leken, og jeg selv stenger mennesker ute fra fellesskapet.

Eller at jeg sier at de må dele med andre når de har fått noe, og jeg selv ikke vil dele av alt det jeg har. Da funker det ikke.

Poenget er at vi har en pappa som har vist oss hvordan vi skal leve.

Og han har gitt oss et tydelig forbilde i Jesus. Han er en Gud som gjør det han snakker om.

Han gjør kjærlighet.

Jesus er verdens lys, står det i Bibelen. Og lyset er et bilde på det som er rent og sant og godt.

Det motsatte av mørket, av det onde.

Hvis vi tenker oss at vi er et helt mørkt rom, vil det gjøre en stor forskjell hvis vi bare åpner døra litt på gløtt for Jesus. Lyset vil alltid synes godt i mørket, og jo mer vi slipper Jesus inn, jo lysere blir det. Og målet er at det ikke lenger skal være plass til mørket. At Jesus får lyse klart i oss.

Vi er lys i Herren, sier Paulus, og så oppfordrer han oss til å leve som lysets barn.

La lyset fra Jesus få stråle i livene våre. Inn i alle de mørke krokene. Det er et avslørende lys, og det er ikke alltid det er så lett å se sitt eget liv i det lyset. Men lyset kommer fra Jesus, han som elsker oss så høyt at han valgte å dø for oss, selv om han vet om alt det vi mennesker skjuler i de mørke krokene.

Paulus sier: ”Lev i kjærlighet, slik som også Kristus elsket oss og gav seg selv for oss”. Ta imot hans nåde som møter oss i hver stråle fra lyset. Hans kjærlighet som fyller alle de krokene som lå i mørke.

Å leve som lysets barn, er å la Gud mer og mer okkupere oss med sin kjærlighet. Så vi lever i kjærlighet.

Vi er lys fordi Jesus lyser i oss. Lev som lysets barn. Da lever vi et rent, sant og godt liv. Å leve et godt liv, er å leve et liv som er godt for menneskene rundt oss. Det er å bli fri fra å tenke på oss selv, fri fra alle bekymringer om vi er bra nok, pene nok, flinke nok, snille nok, gode nok. Og det er noe som blir mer og mer mulig når de mørke krokene forsvinner. Når vi ikke har så mye vi må skjule. Frans av Assissi sier i sin bønn: ”Det er gjennom å glemme seg selv, at en finner seg selv.” Bonusen ved å glemme seg selv, er at man blir fri og virkelig finner seg selv.

Ha Gud som forbilde.

Gud velger aldri det som gir ham selv ære. Han velger heller vanæren. Jesus var for eksempel ikke mye sammen med de som hadde høyest status i samfunnet. Han var sammen med de menneskene som trengte ham mest. De som var utstøtt av samfunnet. De fattige, de syke, de som levde et såkalt utsvevende liv og de rike som hadde lurt penger fra de fattige og var dårlig likt på grunn av det.

Til slutt valgte han korset, den mest nedverdiggende måten å dø på for en jøde. Dømt til døden som en forbryter.

Kjærligheten er å gi seg selv.

Ha Gud som forbilde. Lev i kjærlighet.

Hvis vi vil ha en bedre verden, må vi begynne med oss selv.

Ha Gud som forbilde, og glemme oss selv. Da vil vi finne oss selv.

La oss be.

Vi bruker Frans av Assisis bønn

Herre!

Gjør oss til et redskap for din fred!

La oss bringe kjærlighet der hatet råder.

La oss bringe forlatelse der urett er begått.

La oss skape enighet der uenighet rår.

La oss bringe tro der det råder tvil.

La oss bringe sannhet der løgnen får makt.

La oss bringe lys der mørket tynger

La oss bringe håp der fortvilelsen brer seg.

La oss bringe glede der sorgen hersker.

Mester! La oss ikke søke så meget å bli trøstet som å trøste.

Ikke så meget å bli forstått som å forstå.

Ikke så meget å bli elsket, som å elske.

For det er gjennom å gi at en får. Det er gjennom å glemme oss selv, at vi finner oss selv. Det er gjennom å tilgi, at vi selv blir tilgitt.

Det er gjennom å dø at vi oppstår til evig liv.

Amen